NEMUNO DELTOS REGIONINIS PARKAS

PARKO DIREKCIJOS 2010 M. VEIKLA

Nemuno deltos regioninio parko direktorius
RamÎnas Lydis
2011 m. sausio 18 d.

Nemuno deltos regioninis parkas

Tai parkas DZsteigtas dar 1992 m., siekiant išsaugoti unikalÛ Nemuno deltos kraštovaizdDZ gamtinÑ ekosistemÑ ir kultÎros paveldo vertybes. Parkas apima net 29 013 ha teritorijÑ su išsišakojusiomis upėmis, upeliais, senvaginiais ežerais, sekliomis KurÅ¡iÛ mariÛ DZnkomis, užliejamomis pievomis ir polderiÛ sistema, Aukštumalos ir kitomis deltinės kilmės pelkėmis, užmirkusiais miškais, didžiausia Lietuvoje Rusnės sala bei nuskalautu Ventės rago pusiasaliu, vieninteliu Lietuvoje lagÎninės kilmės KrokÛ lankos ežeru.

Nemuno deltos regioniniam parkui suteiktas Baltijos jÎros saugomos teritorijos (Helcom), tarptautinės svarbos šlapžemės (Ramsar), taip pat Europos ekologinio tinklo „Natura 2000ñ buveiniÛ apsaugai svarbios teritorijos (kodas LTSIU0013) ir paukšÅ¡iÛ apsaugai teritorijos (LTSLUB001) statusai

Gamtinės vertybės (1)

Nemuno deltos regioninis parkas pasiġymi niekur kitur Lietuvoje nerandamomis deltinãs kilmãs aukġtapelkãmis. Pagrindiniai parko aukġtapelkiniaiï ġemapelkiniai kompleksai yra ġie:

Aukġtumalos pelkã (3018 ha, nepaġeista ï 1017 ha)

RupkalviÔ pelkã (3410 ha, nepaġeista ï 166,7 ha)

Medġioklãs pelkã (1450 ha, nepaġeista ï 208,1 ha)

BerġtÔpelkã ï 517 ha

LeitgiriÔpelkã ï 166 ha

Gamtinės vertybės (2)

KrokÔlanka - vienintelis Lietuvoje lagÎninās kilmās eģeras (787 ha)

Ġalia Dumblio eģero ģemiausia Lietuvoje vieta (1,3 m ģemiau jÎros lygio)

GalzdonÔï RaginінkÔapylinkāse plyti unikalios Lietuvoje pavaginās (fliuvialinās) kopos su joms bÎdinga smālynÔir smiltpieviÔaugalija

H. Zudermano ŃģuolasÏ vienintelis parke esantis valstybās saugomas gamtos paminklas

Kultūros paveldo ir kiti unikalūs objektai (1)

Minijos (Mingā̄s) kaimas ï unikalus Lietuvoje gatvinis upinis kaimas su dar iģlikusia Maģosios Lietuvos architektÎra

Kultūros paveldo ir kiti unikalūs objektai (2)

Rusnės miestelis – vienintelis miestelis Lietuvoje Didžiosios Įlgos saloje. Tai viena seniausių Mažosios Lietuvos gyvenviečių. Paminėtinos miestelio įdomybės:

- Rusnės evangelikų liuteronų bažnyčia (pastatyta apie 1419 m.)

- Senojo Rusnės tilto liekanos (tiltas buvo pastatytas 1914 m., susprogdintas 1944 m.)

- Buvęs Skirvytėlės kaimas – tai vienintelis Šilutės rajono kaimas pripažintas respublikinės reikšmės architektūros paminklu

Kultūros paveldo ir kiti unikalūs objektai (3)

Uostadvaryje esanti pirmoji Lietuvoje vandens kālimo stotis (pastatyta 1907 m.)

Uostadvario gvyturys (pastatytas 1873 m.) ï technikos istorijos paminklas

Ventās rago kygulys ï labiausiai lankoma parko vieta. Ļia stovi dar XIX a. viduryje pastatytas tebeveikiantis mÎrinis gvyturys (valstybās saugomas technikos paminklas) bei paukgļ iÔgiedavimo stotis

Nemuno deltos regioninio parko direkcijos vykdyti stebėjimai

Nemuno deltos regioninio parko direkcija vykdė:

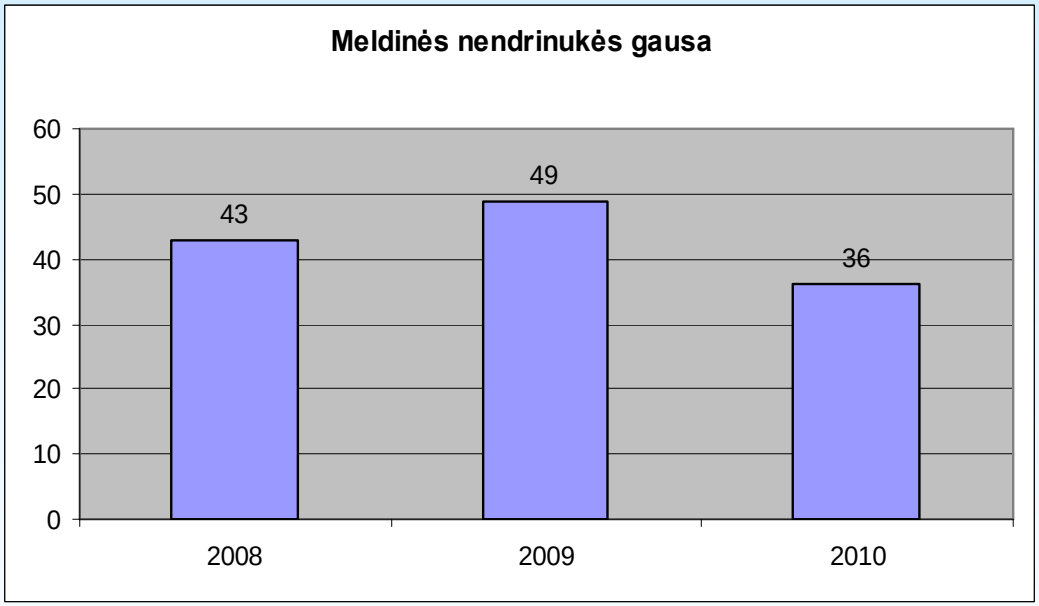
Å Europos bendrijos svarbos paukğ¸ iÔ rÎ ğiÔ tokiÔ kaip Meldinā nendrinukā, JÎ rinis erelis, Stulgys Nendrinā lingā, Pievinā lingā Balinā pelāda ir kt.), monitoringŃ

Å Nemuno deltos regioninio parko kraġtovaizdğio monitoringŃ

Å Hidrologinius tyrimus ï Aukġtumalos aukġtapelkās hidrologinio rāğimo monitoringŃ

Å Çiemojanį iÔvandens paukğ¸ iÔapskaitŃKurğiÔmariÔpakrantāje

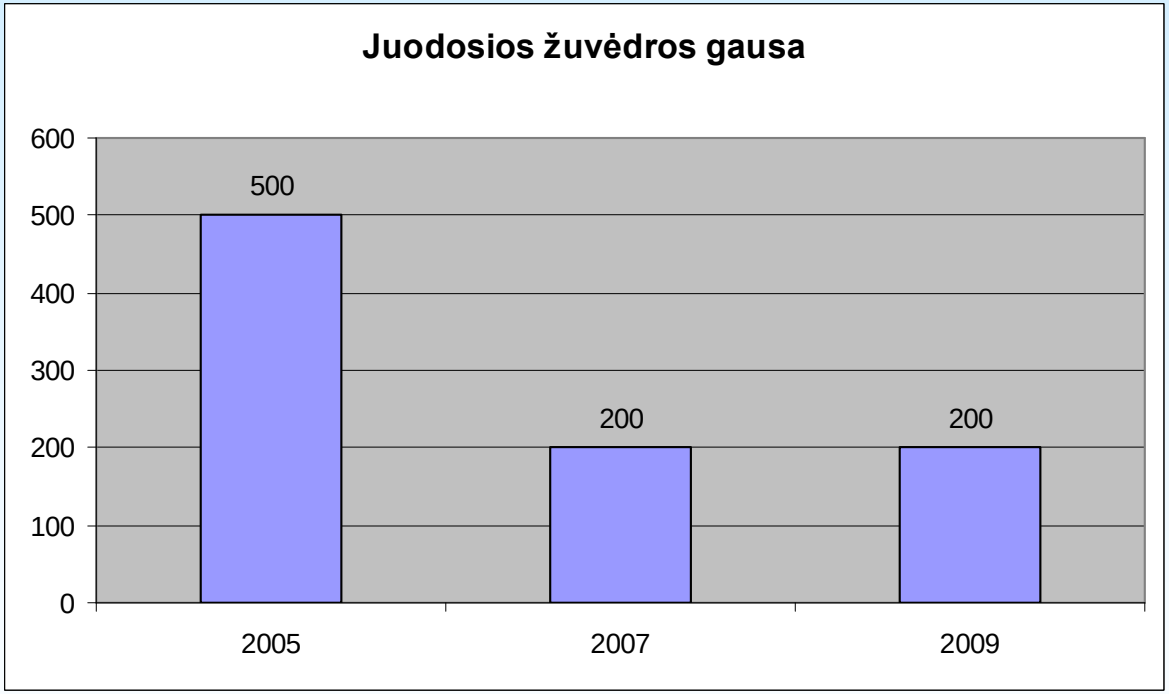
Nemuno deltos regioninio parko direkcijos vykdyti stebėjimai. Meldinė nendrinukė

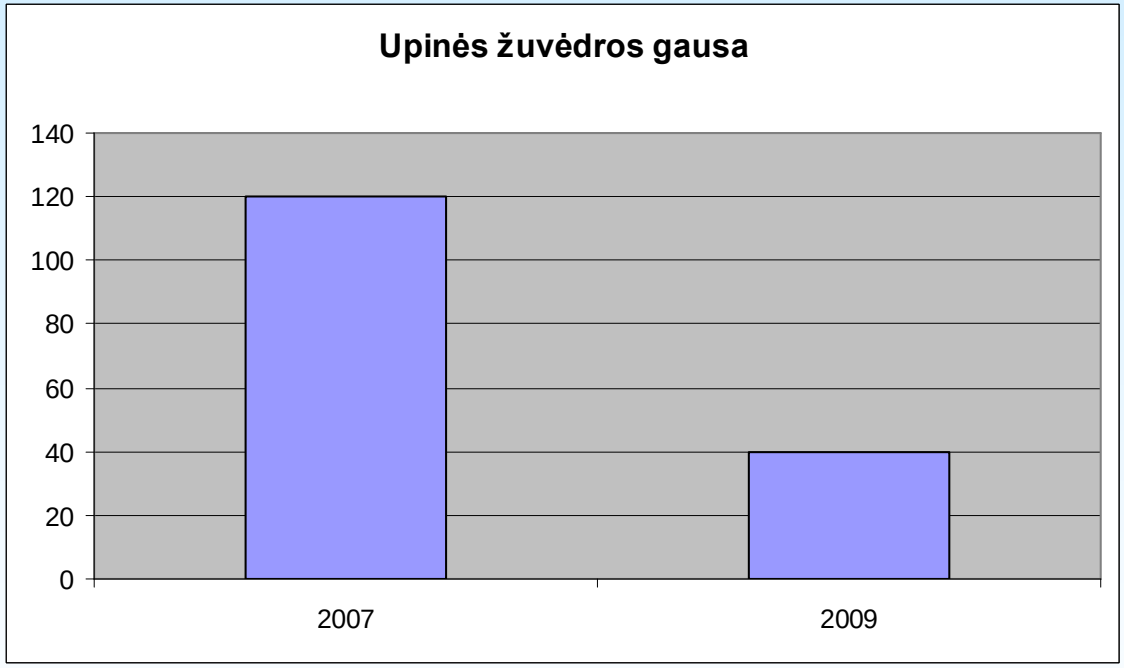
UģliejamÔpievÔpaukģļiÔ(meldinãs nendrinukãs, stulgio) bÎklã yra labai bloga. Tai susijň su ankstyvu ģienavimu. Dauguma Îkininkỏ siekdami maksimalios naudos ģienauti pradeda labai anksti. Pastebima, kad jau eilň metÔ50-80 proc. plotÔyra nuģienaujama iki liepos 1 d.

Nemuno deltos regioninio parko direkcijos vykdyti stebėjimai. Juodoji žuvėdra

Juodosios ģuvädros skaitlingumas per pastaruosius trejus metus sumaģäjo 2,5-3 kartus. Pagrindine prieģastimi lämusia ģDSumaģäjimNgalima DVrdinti tai, kad ģi rÎ ģis yra labai jautri hidrologinio reģimo pokyį iams

Nemuno deltos regioninio parko direkcijos vykdyti stebėjimai. Upinė žuvėdra

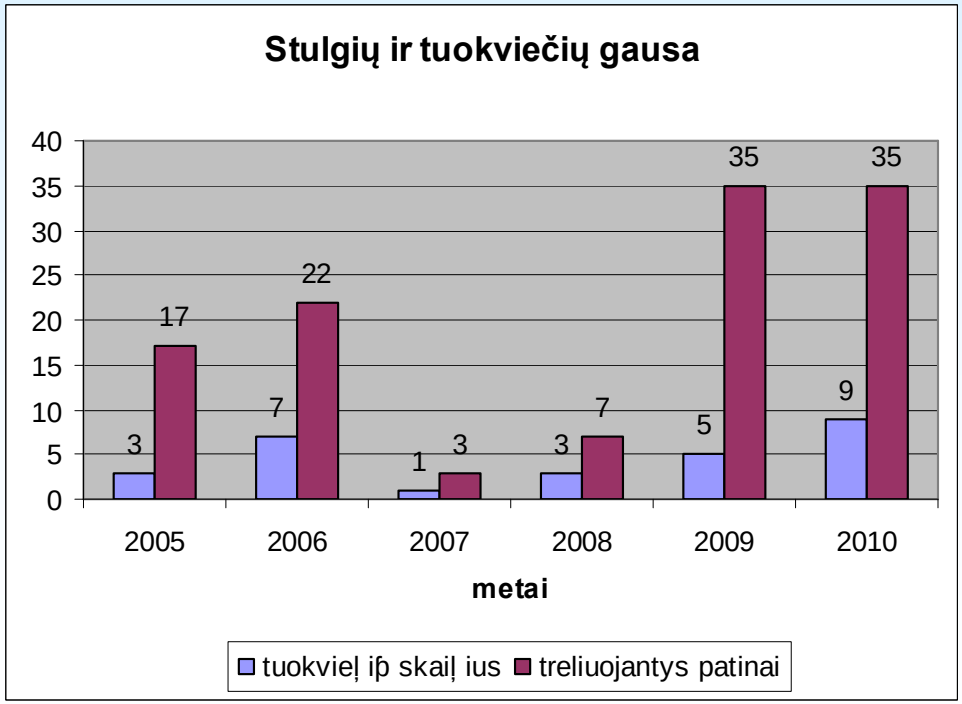

UpiniÔ ģuvãdrÔ sumaģãjo 3 kartus. Vienas iġ veiksniÔ - konkurencija su rudagalviais kirais (iġstumia jas iġ kolonijÔ), kitas ï prarandamos tinkamos buveinãs (daugybã smãlio saleliÔ uģģelia krÎ mais, daģnai trikdomos turistÔ)

Nemuno deltos regioninio parko direkcijos vykdyti stebėjimai. Stulgys

Stulgiui situacija taip pat yra labai nepalanki, nes daugiau nei pusė jo buveinių yra nuolat užtvenkiama jau birželio pradžioje ir paukščiai dar nespėja išsiperėti. Be to, polderių siurblinės dirba nepalankiu režimu, t.y. per greitai iš pievų išpumpuojamas vanduo, o dėl to per anksti išdžiūsta pievos.

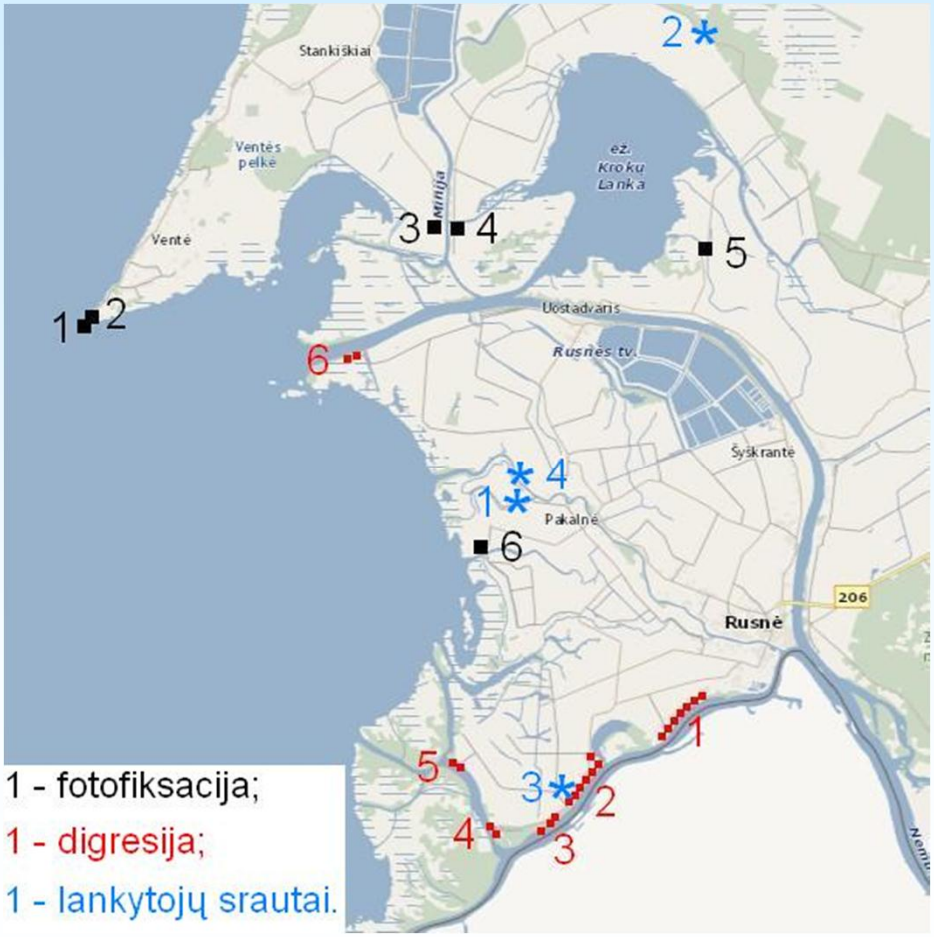
Nemuno deltos regioninio parko direkcijos vykdyti stebėjimai. Jūrinis erelis

Pamaryje sėkmingai ir dideliu tankiu peri jĪriniai ereliai ï kasmet fiksuojama 10-12 porĢ Paprastai 5-6 poros iģaugina jauniklius, 2-3 peri nesėkmingai. Teritorijoje dar laikosi 2 poros, kuriÔlizdavietās ir veisimosi sėkmā neģinomi

Nemuno deltos regioninio parko direkcijos vykdyti stebėjimai. Kraštovaizdžio monitoringas (1)

Vykdant kraġtovaizdġio monitoringŃ buvo pasirinkti 6 kraġtovaizdġio fotofiksacijos taġkai, stebimas lankytojÔ srautas trijuose paġintiniuose pāsļiÔjÔ takuose ir dviejose poilsiavietāse, rekreacinā digresija stebima ġeġiose labiausiai poilsiautojÔ lankomose, bet tam nepritaikytose vietose.

Nemuno deltos regioninio parko direkcijos vykdyti stebėjimai. Kraštovaizdžio monitoringas (2)

2010 m. vykdant kraġtovaizdġio monitoringŃ nustatytas esminis kraġtovaizdġio pasikeitimas ï Minijos (Mingā̄s) kaimo medġiÔiġkirtimas

Nemuno deltos regioninio parko direkcijos vykdyti stebėjimai. Kraštovaizdžio monitoringas (3)

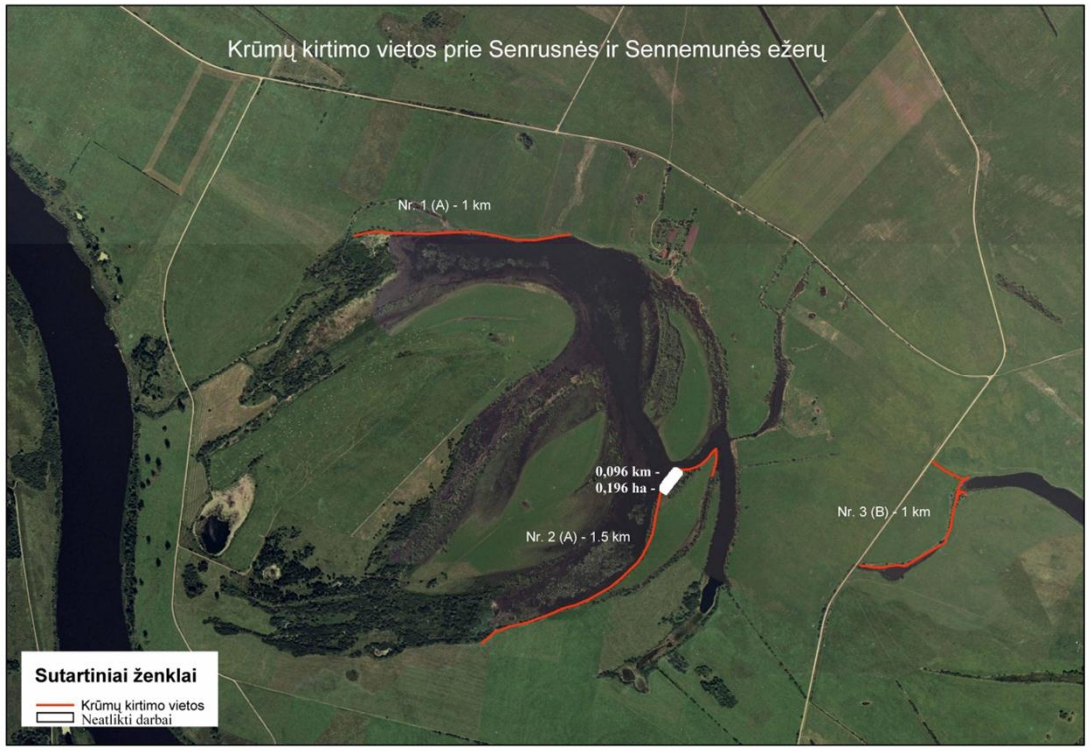
MetÔ bāgyje Nemuno ģemupio (Nemuno deltos) kraģtovaizdDZ keiļia kasmetiniai potvyniai

Nemuno deltos regioninio parko direkcijos veikla. Teritorijos tvarkymas

Įgyvendinant gamtotvarkos planĮ sutvarkytos Senrusnãs ir Sennemunãs eģerÔ pakrantãs (iģkirsti krĪmai, iģrautos medģiÔ ģaknys bei pirmameļiai nitrofiliniai augalai)

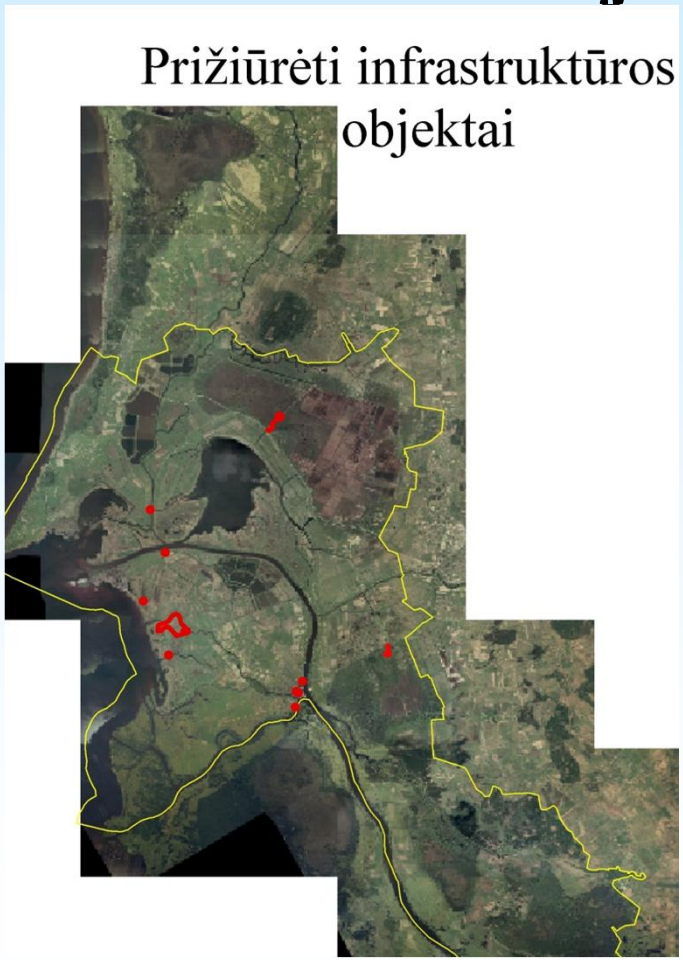

Nemuno deltos regioninio parko direkcijos veikla. Teritorijos ir objektų priežiūra (1)

- Rinktos žiukžlės upiO pakrantėse (214 ha plote). Surinkta virž 278 m3 žiukžliO
- Įgyvendinant projektNŠAkvakultĪ ros Ī kio UAB „Kintaiš gamtotvarkos plano Įgyvendinimasš atliktos gamtotvarkos priemonės
- PriģiĪ rāta teritorija prie H. Zudermano Nģuolo

Nemuno deltos regioninio parko direkcijos veikla. Teritorijos ir objektų priežiūra (2)

- Tvarkyti apžvalgos bokšteliai (4)
- Prižiūrėti pažintiniai takai (3)
- Prižiūrėtos poilsiavietės (1)

Nemuno deltos regioninio parko direkcijos veikla. Renginiai (1)

Direkcijos pristatymas tarptautinãje turizmo, sporto ir laisvalaikio parodoje ĂVivattur 2010ñ

Suorganizuotas Pasaulinãs pelkãtÔ vietoviÔdienos minãjimas

Nemuno deltos regioninio parko direkcijos veikla. Renginiai (2)

Kartu su ģvejÔmāgājÔklubais ĂPylañ, ĂGiluvāñ, ĂSalmoñ, ĂMÎ sÔñ organizuota akcija ĂĢvejoji ï neġiukġlink 2010ñ

Talkos su moksleiviais

Nemuno deltos regioninio parko direkcijos veikla. Renginiai (3)

Dalyvauta Lietuvos Respublikos ir Rusijos Federacijos bendros komisijos ģuvininkystās klausimais vienuoliktoje sesijoje

Svarbiausi Nemuno deltos regioninio parko direkcijos darbai 2011 m.

- Dalyvavimas Nemuno deltos regioninio parko ir jo zonÔribÔbei tvarkymo planÔrengime

- Nemuno deltos regioninio parko lankytojÔcentro rekonstrukcijos projekto parengimas

- Projekto, Europos ģemās Îkio fondui kaimo plātrai, rengimas ir ĮgZvendinimas (kartu su kaimo bendruomenāmis)

Ačiū už dėmesį